

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі
Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра практики англійської мови

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА В ГАЛУЗІ МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: АЛГОРИТМ НАПИСАННЯ І
ЗАХИСТУ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)
Освітньо-професійна програма	Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література

Луцьк 2024

Силабус вибіркового освітнього компонента **«Кваліфікаційна робота магістра в галузі методики викладання іноземної мови: алгоритм написання і захисту»** підготовки магістра, галузі знань 01 ОСВІТА/ПЕДАГОГІКА, спеціальності 014.021 СЕРЕДНЯ ОСВІТА (АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА), за освітньо-професійною програмою СЕРЕДНЯ ОСВІТА. АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА

Розробник:

Єфремова Н. В., доцент кафедри практики англійської мови,
кандидат філологічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: проф. Коляда Е. К.)

Силабус вибіркового освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови, протокол № 1 від 29. 08. 2024 р.

Завідувач кафедри

проф. Коляда Е. К.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка	Нормативна
Кількість годин / кредитів 120 / 4	014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)	Рік навчання - 1
ІНДЗ: €	Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література	Семестр - 2-ий
	Магістр	Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Лабораторні ____ год.
		Індивідуальні ____ год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

Таблиця 2 (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка	Нормативна
Кількість годин / кредитів 120 / 4	014.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)	Рік навчання 1
ІНДЗ: €	Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література	Семестр - 2-ий
	Магістр	Лекції 4 год.
		Практичні (семінарські) 6 год.
		Лабораторні ____ год.
		Індивідуальні ____ год.
		Самостійна робота 96 год.
		Консультації 14 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Таблиця 3

Прізвище, ім'я та по батькові	Єфремова Наталія Володимирівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри практики англійської мови
Контактна інформація	м.т. (097)7988792
	yefremova05@gmail.com
	yefremova@vnu.edu.ua
Дні занять	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi
	Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Зміст вибіркового освітнього компонента «Кваліфікаційна робота магістра в галузі методики викладання іноземної мови: алгоритм написання і захисту» охоплює основні аспекти формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про різноманіття концептів і алгоритмів дослідження в галузі методики викладання іноземної мови та відповідного їм інструментарію, а також підготовки здобувачів освіти до оформлення результатів наукового дослідження у вигляді письмової наукової праці.

Актуальність вибіркового освітнього компонента визначається необхідністю підготовки фахівців, що володіють високим рівнем професійної компетентності.

Предметом вибіркового освітнього компонента є система загальних принципів і підходів наукового пізнання, технології пізнання, методологічні та організаційні підходи до виконання наукових досліджень в галузі методики викладання іноземної мови.

Вибірковий освітній компонент «Кваліфікаційна робота магістра в галузі методики викладання іноземної мови: алгоритм написання і захисту» логічно і змістовно пов'язаний з нормативними освітніми компонентами циклу загальної та професійної підготовки, які вивчаються здобувачами освіти другого (магістерського) рівня.

Вибірковий освітній компонент передбачає сформовані уміння та навички використання теоретичного і практичного матеріалу освітніх компонентів циклів загальної та професійної підготовки освітнього ступеня «Бакалавр».

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою вибіркового освітнього компонента є формування у здобувачів освіти системи знань щодо методологічних основ наукових досліджень в галузі методики викладання іноземної мови, розвиток навичок застосування різних методів наукового пошуку і практики організації наукової діяльності.

Основними завданнями вивчення вибіркового освітнього компонента «Кваліфікаційна робота магістра в галузі методики викладання іноземної мови: алгоритм написання і захисту» є

- ознайомити здобувачів освіти з основами наукознавства;
- сприяти набуттю практичних навичок застосування загальнонаукових та спеціальних методів у наукових дослідженнях;
- формувати у здобувачів освіти навички організації процесу наукового дослідження;
- розвивати у здобувачів освіти уміння роботи з джерелами інформації у процесі наукового дослідження;
- формувати у здобувачів освіти готовність до науково-дослідної роботи, стимулювати пошукову активність, прагнення до творчого пошуку.

3. Результати навчання.

За підсумками опрацювання вибіркового освітнього компонента «Кваліфікаційна робота магістра в галузі методики викладання іноземної мови: алгоритм написання і захисту» здобувачі освіти

матимуть знання про:

- особливості організації та планування наукового дослідження в галузі методики викладання іноземної мови та основні етапи його проведення;
- організаційні етапи написання випускної кваліфікаційної роботи в галузі методики викладання іноземної мови;
- особливості накопичення та обробки теоретичного та фактичного матеріалу з теми дослідження;
- способи контролю за виконанням випускної кваліфікаційної роботи;
- зміст та структуру магістерської випускної кваліфікаційної роботи;
- оформлення випускної кваліфікаційної роботи в галузі методики викладання іноземної мови;
- підготовку, порядок та процедуру захисту магістерської роботи.

та уміння:

- планувати наукове дослідження в галузі методики викладання іноземної мови;
- знаходити та відбирати необхідну для проведення дослідження теоретичну інформацію;
- відбирати та накопичувати фактичний матеріал в галузі методики викладання іноземної мови;

- опрацьовувати дані, отримані у результаті дослідження;
- описувати результати досліджень в галузі методики викладання іноземної мови та робити релевантні висновки;
- структурувати та оформляти магістерську випускню кваліфікаційну роботу відповідно вимог;
- грамотно, логічно та чітко описувати, аналізувати, аргументувати та представляти результати проведеного дослідження під час процедури захисту випускної кваліфікаційної роботи.

4. Структура вибіркового освітнього компонента «Кваліфікаційна робота магістра в галузі методики викладання іноземної мови: алгоритм написання і захисту».

Денна форма навчання

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Методологічні засади наукового дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.						
Тема 1. Дослідження в галузі методики викладання іноземної мови як процес і результат наукової діяльності.	14	2	1	11		ДС + УО / 10
Тема 2. Теоретичні методи наукового дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.	13		2	11		ДС + УО / 10
Тема 3. Методи емпіричного рівня дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.	17	2	2	11	2	ДС + УО / 10
Тема 4. Методи обробки результатів дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.	16	1	2	11	2	ДС + УО / 10
Разом за модулем 1	60	5	7	44	4	40
Змістовий модуль 2. Оформлення результатів дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.						
Тема 5. Класифікація наукових досліджень	12		1	11		ДС + УО / 10
Тема 6. Організація написання кваліфікаційної роботи в галузі методики викладання іноземної мови.	17	2	2	11	2	ДС + УО + РЗ / 10
Тема 7. Вимоги до змісту та структури випускних кваліфікаційних робіт	17	2	2	11	2	ДС + УО + РЗ / 10

Тема 8. Підготовка, порядок та процедура захисту випускних кваліфікаційних робіт	14	1	2	11		ДС + УО + РЗ / 10
Разом за модулем 2	60	5	7	44	4	40
ІНДЗ						20
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

Заочна форма навчання

Таблиця 5

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Методологічні засади наукового дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.						
Тема 1. Дослідження в галузі методики викладання іноземної мови як процес і результат наукової діяльності.	15	2		12	1	ДС / 10
Тема 2. Теоретичні методи наукового дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.	14			12	2	ДС / 10
Тема 3. Методи емпіричного рівня дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.	16		2	12	2	ДС + УО / 10
Тема 4. Методи обробки результатів дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.	15		1	12	2	ДС + УО / 10
Разом за модулем 1	60	2	3	48	7	140
Змістовий модуль 2. Оформлення результатів дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.						
Тема 5. Класифікація наукових досліджень	13			12	1	ДС + УО + РЗ / 10
Тема 6. Організація написання кваліфікаційної роботи в галузі методики викладання іноземної мови.	16		2	12	2	ДС + УО + РЗ / 10
Тема 7. Вимоги до змісту та структури випускних кваліфікаційних робіт	17	2	1	12	2	ДС + УО + РЗ / 10
Тема 8. Підготовка, порядок та процедура захисту випускних кваліфікаційних робіт	14			12	2	ДС + УО + РЗ / 10
Разом за модулем 2	60	2	3	48	7	40
ІНДЗ						20
Всього годин / Балів	120	4	6	96	14	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, УО – усне опитування, РЗ – розв’язування завдань, ІНДЗ - індивідуальне завдання / індивідуальна робота.

5.Завдання для самостійного опрацювання.

Враховуючи специфіку вибіркового освітнього компонента «Кваліфікаційна робота магістра в галузі методики викладання іноземної мови: алгоритм написання і захисту», завдання для самостійного опрацювання включають такі види діяльності:

Таблиця 6

Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин (денна форма навчання)	Кількість годин (заочна форма навчання)
1. Розробка презентації з теми ВК (на вибір здобувача освіти)	20	20
2. Анотування наукових праць. З теми / питання / проблеми ВК обрати наукову статтю у фаховому виданні і зробити розгорнуту анотацію (одна сторінка друкованого тексту, 14 шрт., 1,5 інт.). В анотації проаналізувати: актуальність теми дослідження; ступінь висвітлення останніх досліджень і публікацій; відповідність мети й теми, теми і змісту; ступінь досягнення мети і повноту висвітлення теми; відповідність висновків змісту; коректність цитувань, посилань, використання джерел; доцільність обраної методології дослідження; логічність і переконливість наукової аргументації; мову викладу.	20	20
3. Складання списку використаних джерел до обраної теми дослідження в галузі методики викладання іноземної мови (не менше 40 джерел)	20	20
4.Підбір 5 прикладів вдало сформульованих тем магістерських робіт з методики викладання іноземної мови, думку обґрунтуйте.	10	12

5. Підбір 3 прикладів некоректного формулювання об'єкту і предмету дослідження в магістерських роботах з методики викладання іноземної мови, думку обґрунтуйте.	8	12
6. Характеристика методів наукового дослідження, які будуть використовуватися під час написання магістерської роботи та їх призначення.	10	12
Разом	88	96

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Оцінювання знань здобувачів освіти регулює [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)

Навчальні досягнення бакалавра із вибіркового освітнього компонента «Кваліфікаційна робота магістра в галузі методики викладання іноземної мови: алгоритм написання і захисту» оцінюються за системою, в основу якої покладено принцип поетапної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Оцінювання знань з вибіркового освітнього компонента «Кваліфікаційна робота магістра в галузі методики викладання іноземної мови: алгоритм написання і захисту» здійснюється на основі результатів контролю знань, який відбувається під час проведення практичних (семінарських) занять / консультацій, має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретного виду роботи й реалізується в різних формах, зокрема, усне опитування, участь у дискусії, розв'язування завдань, індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ).

Максимальна кількість балів за опрацювання кожної теми вибіркового освітнього компонента «Кваліфікаційна робота магістра в галузі методики викладання іноземної мови: алгоритм написання і захисту» — 10 балів. Максимальна кількість балів за виконання індивідуального науково-дослідного завдання — 20 балів. Після вивчення теоретичного та практичного матеріалу усіх змістових модулів, виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ) і самостійної роботи загальна підсумкова кількість балів складає 100.

Якщо підсумкова оцінка (бали) як сума оцінок за виконання різних видів завдань під час опрацювання вибіркового освітнього компонента «Кваліфікаційна робота магістра в галузі методики викладання іноземної мови: алгоритм написання і захисту» становить не менше як 60 балів, то за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка.

Якщо здобувач освіти набрав менше 60 балів, або бажає покращити рейтинг, він має можливість самореалізуватися безпосередньо на заліку, підготувавши всі пропоновані для виконання завдання й теоретичні питання, рекомендовані для підсумкового контролю. На залік виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних завдань.

- **Політика щодо академічної доброчесності.** Учасники освітнього процесу повинні керуватися правилами, визначеними законом, дотримуватися вимог щодо професійної етики та академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання завдань (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Із загальними засадами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися у [Кодексі академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання.** Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

- **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, в онлайн режимі (за погодженням із деканом факультету).

Здобувачі освіти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

Оцінювання результатів формальної, неформальної та інформальної освіти. Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні (фахові) курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування регулюється [Положенням про визнання](#)

результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.

Здобувачі освіти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку здобувач освіти інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність заявлених здобувачем освіти отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування балів.

V. Підсумковий контроль

Підсумкова семестрова оцінка з вибіркового освітнього компонента «Кваліфікаційна робота магістра в галузі методики викладання іноземної мови: алгоритм написання і захисту» виставляється за результатами опрацювання теоретичного та практичного матеріалу усіх змістових модулів, виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ) і самостійної роботи й становить 100 балів. Якщо підсумкова оцінка (бали) як сума оцінок за виконання різних видів завдань під час опрацювання вибіркового освітнього компонента «Кваліфікаційна робота магістра в галузі методики викладання іноземної мови: алгоритм написання і захисту» становить не менше як 60 балів, то за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка.

У випадку, якщо підсумкова оцінка є нижчою, ніж 60 балів, здобувач освіти складає залік під час ліквідації академічної заборгованості у формі усного опитування або письмового тестування. У цьому випадку набрані бали анулюються. Повторне складання заліку допускається не більше, ніж два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету. Оцінка за складання заліку під час ліквідації академічної заборгованості здійснюється за 100-бальною шкалою.

Перелік запитань для підсумкового контролю:

1. Дослідження в галузі методики викладання іноземної мови як процес і результат наукової діяльності.
2. Особливості визначення проблеми та актуальності наукового дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.

3. Проблеми формулювання теми наукового дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.
4. Методологічні і теоретичні засади наукового дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.
5. Наукова новизна і теоретичне значення результатів дослідження з методики викладання іноземної мови.
6. Об'єкт і предмет наукового дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.
7. Мета й завдання наукового дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.
8. Практичне значення результатів дослідження з методики викладання іноземної мови та їх впровадження.
9. Теоретичні методи наукового дослідження в галузі методики викладання іноземної мови
10. Методи емпіричного рівня дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.
11. Соціологічні методи наукового дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.
12. Методи обробки результатів дослідження в галузі методики викладання іноземної мови.
13. Планування науково-дослідної роботи.
14. Основні джерела наукової інформації.
15. Порядок роботи з науковою літературою.
16. Особливості систематизації наукової інформації.
17. Узагальнення результатів дослідження, формування власної наукової позиції.
18. Випускна кваліфікаційна робота як різновид державної атестації.
19. Організаційні етапи написання випускної кваліфікаційної роботи.
20. Вимоги до змісту випускних кваліфікаційних робіт.
21. Вимоги до структури випускних кваліфікаційних робіт.
22. Загальні вимоги до оформлення випускних кваліфікаційних робіт.
23. Загальні вимоги до оформлення розділів/підрозділів та нумерації.
24. Вимоги до оформлення ілюстрацій, таблиць, формул та додатків.
25. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела.
26. Мова та стиль наукової роботи.
27. Апробація та оприлюднення результатів наукового дослідження.
28. Некоректне використання наукових літературних джерел. Ознаки плагіату.
29. Порядок та процедура захисту випускних кваліфікаційних робіт
30. Академічна доброчесність та результати наукового дослідження з методики викладання іноземної мови

VI. Шкала оцінювання (залік)

Таблиця 7

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90-100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	
1-59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література

Основний перелік:

1. Бірта Г. О., Бургу Ю. Г. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ, 2014. 142 с.
2. Важинський С. Є., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
3. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків, 2019. 368 с.
4. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Київ : ЦНЛ, 2004. 212 с.
5. Клименюк О. В. Виклад та оформлення результатів наукового дослідження : авторський підручн. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2007. 398 с.
6. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. для вищ. навч. закл. Київ : Кондор, 2004. 192 с.
7. Лаврентьєва Г. П., Шишкіна М. П. Методичні рекомендації з організації та проведення науково-педагогічного експерименту. Київ : ІТЗН, 2007.
8. Лузан П. Г., Сопівник І. В., Виговська С. В. Основи науково-педагогічних досліджень : навчальний посібник. Київ : ДАКККіМ, 2008. 248с.
9. Михайлов В. М. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Харків : ХДУХТ, 2014. 220 с.
10. Палеха Ю., Леміш Н. Основи науково-дослідної роботи : навчальний посібник. Київ : Ліра-К, 2015. 336 с.

11. Пілюшенко В. Л., Шкрабак І. В., Славенко Е. І. Наукове дослідження : організація, методологія, інформаційне забезпечення : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Лібра, 2004. 344 с.
12. Положення про випускні кваліфікаційні роботи (2024) <https://ed.vnu.edu.ua/71-2/%d0%bd%d0%be%d1%80%d0%bc%d0%b0%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d1%96-%d0%b4%d0%be%d0%ba%d1%83%d0%bc%d0%b5%d0%bd%d1%82%d0%b8-%d0%b2%d0%bd%d1%83->
13. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Методологія науково-педагогічних досліджень : підручник. Рівне : Волинські обереги, 2013. 360 с.
14. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень : підруч. Київ : Знання, 2007. 317 с.
15. Чмиленко Ф. О., Жук Л. П. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень». Д. : РВВ ДНУ, 2014. 48 с.
16. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Віче : НУВГП, 2016. 151 с.
17. Bell J. Doing Your Research Project. Open University Press, 2017. 267 p.
18. Cohen L., Manion L., Morrison K. Research Methods in Education. NY. Routledge, 2007. 638 p.

Додатковий перелік:

1. Єфремова Н. В., Бойчук В. М. Основи наукових досліджень : конспект лекцій. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 76 с.
2. Клименюк О. В. Технологія наукового дослідження : авторський підручн. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2006. 308 с.
3. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 144 с.
4. Колісніченко Е. В. Основи наукових досліджень : опорний конспект лекцій. Суми, 2012. 83 с.
5. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручн. Київ : Знання, 2006. 307 с.